

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра економіки та управління національним господарством

Допущено до захисту

Завідувач кафедри

_____ М.Д. Балджи

“ _____ ” _____ 2016 р.

ВИПУСКНА РОБОТА
на здобуття освітнього ступеня бакалавра
зі спеціальності «Економіка підприємства»

за темою:

**«Економічне обґрунтування проекту вирощування форелі та її
переробки»**

Виконавець

Студент ФЕУВ, 7 групи

Чубенко Михайло Олександрович

/підпис/

Науковий керівник

Ст.. викладач

Каражия Едуард Андрійович

/підпис/

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1. ЗАГАЛЬНА КОНЦЕПЦІЯ ОРГАНІЗАЦІЇ ВЛАСНОГО БІЗНЕСУ В РИБНОМУ ГОСПОДАРСТВІ УКРАЇНИ	
1.1. Загальна характеристика проекту на ринку риби та рибних продуктів в Україні.....	5
1.2. Правові і організаційні засади забезпечення якості та безпеки розведення і реалізації риби та рибних продуктів.....	17
1.3. Обґрунтування організаційно-правової форми бізнесу та системи оподаткування.....	20
РОЗДІЛ 2. АНАЛІТИЧНА ОЦІНКА МОЖЛИВОСТЕЙ ПІДПРИЄМСТВА ПО ВИРОЩУВАНЮ І ПЕРЕРОБЦІ ФОРЕЛІ	
2.1. Аналіз положення справ у рибній галузі.....	24
2.2. Оцінка внутрішніх конкурентних переваг.....	30
2.3. Формування стартового капіталу та поточних витрат підприємства..	47
РОЗДІЛ 3. ЕКОНОМІЧНЕ ОБҐРУНТУВАННЯ ДОЦІЛЬНОСТІ ПРОЕКТУ ПО ВИРОЩУВАННЯ ФОРЕЛІ ТА ЇЇ ПЕРЕРОБКИ	
3.1. Прогнозування прибутку від реалізації.....	64
3.2. Оцінка економічної ефективності проекту.....	67
3.3. Аналіз можливих ризиків та заходи щодо їх мінімізації.....	69
ВИСНОВКИ	72
Список використаних джерел	75
Додатки	78

ВСТУП

Актуальність теми. В даний час зменшення обсягів власного виробництва продукції рибальства та рибництва, зниження економічної ефективності рибного господарства України в цілому, створюють залежність рівня споживання населенням риби та рибної продукції від імпорту.

Головним завданням рибного господарства є ефективна виробнича діяльність з метою забезпечення населення рибою та продукцією із неї. Незважаючи на прийняття ряду законодавчих актів, які мають безпосередній вплив на подальший розвиток рибного господарства, рівень виробництва товарної продукції галуззю продовжує знижуватися. При цьому зростаючий рівень життя населення вимагає росту якості продукції.

Проблеми розвитку рибного господарства розкриваються в роботах таких визначних економістів як: В. Г. Андрійчука, Р. А. Андрющенко, А. І. Бечина, К. М. Веліканова, Б. С. Вайнштейна, Є. А. Громова, В. В. Новожилова, Б. П. Плишевського, П. Т. Саблука та ін.

Проблеми підвищення ефективності природокористування та рибного господарства досліджували вітчизняні та зарубіжні учені: О.М. Багров, П. П. Борщевський, М. В. Гринжевський, Р. В. Гаврилов, В. П. Долинський, Я. Коуржил, Ю.П. Мамонтов, В. О. Мурін, Є. А. Романов, М. С. Стасишен, М. А. Хвесик, І.М. Шерман.

Викладене вище зумовило вибір теми дослідження та постановку її мети.

Мета випускної роботи: дослідити наукове обґрунтування комплексу теоретичних, методологічних і практичних положень щодо створення підприємства з виробництва та переробки форелі. Реалізація поставленої мети досягається через послідовне вирішення таких завдань:

- розглянути ринок риби та рибної продукції на території України
- дослідити сучасний стан і тенденції, що склалися в підприємствах рибного господарства, економічні умови для подальшого розвитку;
- виявити основні фактори, які впливають на ефективність виробництва товарної риби;

– обґрунтувати найважливіші напрями розвитку підприємства рибного господарства за рахунок впровадження сучасних технологій;

Предметом дослідження – бізнес-пректування започаткування власної справи по розведенню та переробці форелі. Теоретичні, методичні та практичні питання забезпечення ефективності виробництва товарної продукції підприємством рибного господарства в установках замкнутого водопостачання.

Об'єктом дослідження – процес обґрунтування доцільності створення підприємства з виробництва товарної риби та її перебобки.

Методи дослідження. Завдання, що були поставлені у випускній роботі, вирішувалися за допомогою: діалектичного методу – на етапі збору, систематизації і обробки інформації; статистичного та порівняльного аналізу – при визначенні ефективності вирощування товарної риби в спеціалізованих установках замкнутого водопостачання, рибницьких та різних технологічних схем; економіко–математичного моделювання – при побудові моделі розвитку підприємства, як виробника товарної риби; прогнозування – при стратегічному плануванні обсягів виробництва продукції рибництва, визначенні рівня споживання риби та рибної продукції в найближчому майбутньому; монографічний, абстрактно–логічний та порівняння.

Інформаційною основою випускної роботи послужили: законодавчо–нормативні матеріали Верховної Ради України, Кабінету Міністрів України, матеріали Державного департаменту рибного господарства, Міністерства аграрної політики України, офіційні дані органів державної статистики України, галузеві інструкції та нормативні документи, публікації в періодичній пресі вітчизняних і зарубіжних вчених, фактичні результати діяльності підприємств рибного господарства, результати маркетингових досліджень ринку рибної продукції, монографічні дослідження.

ВИСНОВКИ

В випускній роботі обґрунтовано започаткування підприємницької діяльності в рибо-продуктовому підкомплексі пов'язаної з вирощуванням та переробкою форелі.

У даний час зменшення обсягів власного виробництва риби та рибної продукції, зниження економічної ефективності рибного господарства України в цілому, створили залежність рівня споживання населенням риби та рибної продукції від імпорту.

Підсумовуючи перший розділ, можна зробити висновки, що в Україні починаючи з 1997 року знижується видобування риби та збільшується кількість імпортованої риби, що впливає на формування ціни. Особливо великий вплив має тимчасово втрачений півострів Крим, який був лідером по видобуванню біоресурсів. Також розглянуто фонд споживання рибної продукції, який має стабільний характер, що показує перспективи входження на ринок рибної продукції. Була проведена порівняльна характеристика споживчих кошиків різних держав, знайдені відмінності та місце риби та рибної продукції. Переглянуті мінімальні, реальні та раціональні норми споживання продукції. Доведено, що в споживання рибної продукції менше ніж в Європі та має перспективи розвитку.

Обґрунтовано вибір закритого рибницького господарства, приведені його переваги та недоліки. Порівняно вибраний вид риби з найближчими ціновими конкурентами на ринку. Освітлені правові та організаційні засади забезпечення якості та безпеки розведення і реалізації риби та рибних продуктів.

Розглянуто найперспективніші організаційно-правові форми, такі як Товариство з обмеженою відповідальністю на загальній та спрощеній системі оподаткування (4 група), розглянуті переваги та недоліки вибраної системи, а саме Товариство з обмеженою відповідальністю на загальній системі оподаткування як буде виступати платником ПДВ та мати назву ТОВ «Делішс Селмон». Вибрана система оподаткування являється оптимальною при даному започаткуванні підприємницької діяльності.

У другому розділі проведено аналіз ринку риби та рибної продукції на даний час. Показано країни імпортери, динаміку імпорту мороженої та живої риби в іноземній та національній валюті. Виявлено залежність імпорту від економічної стабільності та курсу гривні. Також розглянуто ціну на форель за декілька попередніх років та показано динаміку в національній валюті та іноземній. Розроблено аналіз конкурентного середовища та наведені переваги перед іншими учасниками ринку.

Показано вибір реалізації проекту, схему роботи замкнутої системи. Приведено порівняльну характеристику басейнів для вирощування риби та вибір технології вирощування. Мала УЗВ — найкраща альтернатива регіонального рибництва. Водоспоживання в УЗВ в сотні разів нижче, ніж у басейнових господарствах з прямоточним водопостачанням. Джерелом водопостачання буде служити свердловина. Це дозволить значно збільшити кількість рибницьких господарств, наблизити їх до місць споживання риби. Незначне водоспоживання в поєднанні з повним біологічним та механічним очищенням стічних вод робить УЗВ безпечними для навколишнього середовища.

Для створення підприємства необхідно 3 000 036 грн. початкових витрат. У виробництві будуть задіяні новітні технології. Наведено порівняльну характеристику вартості установки яку можливо зібрати самостійно та купити з додатковим обладнанням. Приведені розрахунки різних варіантів створення системи замкнутого водопостачання. Матеріальні витрати та витрати на придбання обладнання будуть залежати від технології виробництва. Також буде відмінний фонд заробітної платні для робітників на перші 8 місяців функціонування підприємства.

У формуванні поточних витрат на функціонування ТОВ «Делішс Селмон» включені: матеріальні витрати, заробітна плата з ЄСВ, оренда приміщення, транспортні витрати, амортизаційні відрахування, вартість комунальних платежів, сума відсотків по кредиту та інші витрати.

У третьому розділі було обґрунтовано споживачів продукції та виручку, яку буде отримувати підприємство за різний період часу, а також було показано

таблицю фінансової діяльності підприємства на весь проміжок існування проекту. Для збільшення частки вітчизняного ринку ми забезпечимо найбільшу доступність свого товару. Приведено показники економічної ефективності проекту. Такі як прибуток, грошовий потік, сьогоднішню вартість грошей, чисту сьогоднішню вартість, індекс прибутковості, термін окупності та внутрішню норму прибутковості. Термін окупності склав 2 роки 11 місяць та 3 доби. Внутрішня норма прибутковості склала 66, 88%.

Отже, доки наша продукція буде якісною, свіжою, смачною, корисною, доти в нас буде гарна репутація і багато споживачів.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Гуркіна, О.А. Біотехніка вирощування форелі / О.А. Гуркіна, Т.В. Сторчак // Фахівці АПК нового покоління Матеріали науково-практ. Конф. 2013. С. 160-162.
2. Мазур Ю.П. Організація розвитку рибництва України // Науковий вісник Львівської ДАВМ. – Львів, 2010. –С. 51–55.
3. Алімов С. І. Рибне господарство України: стан і перспективи /Алімов С. І. – К.: Вища освіта, 2008. – 336 с.
4. Белявцев М. І. Інфраструктура товарного ринку / М. І. Белявцев, Л. В. Шестопалова. – К.: Центр навчальної літератури, 2005. – 416 с.
5. Козлова С. Л. Ринок морепродуктів України:аналіз і тенденції / С.Козлова // Товари і ринки. –2009. - №2.– С.24 – 29.
6. Огляд новин: Український ринок риби [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.fishindustry.net/govermentalbodies/2294-vzaporozhskoy-oblast-utverdili-programmu-razvitiyarybnogohozyaystva-na-5-let.html>.
7. "Класифікація видів економічної діяльності" http://kved.ukrstat.gov.ua/KVED2010/kv10_i.html
8. «Про затвердження Державних санітарних правил і норм для підприємств і суден, що виробляють продукцію з риби та інших водних живих ресурсів» Наказ 06.05.2003 N 197 від 4 червня 2003 р.
9. Закон України «Про підтвердження відповідності» Верховної Ради України, 2001, Із змінами.
10. Закон України «Про рибу, інші водні живі ресурси та харчову продукцію з них» Верховної Ради України, 2003, Із змінами.
11. Вдовенко Н. М. Бухгалтерський облік у рибництві: особливості формування облікової політики: навч. посіб. / Вдовенко Н. М. – К.: Дорадо, 2007. – 327 с.
12. Вдовенко Н. М. Регулювання розвитку аквакультури у штучних водоймах України: монографія / Н. М. Вдовенко. – К.: Основа, 2011. – 368 с.
13. Кияшко, В.В. Перспективи розвитку садковий вирощування цінних видів риб в умовах Папушинських ставків татіщевські району Саратовської Області / В.В.

Кияшко, І.В. Піддубна, Г.А. Хандожко // Аграрна наука в ХХІ столітті: проблеми і перспективи. 2014. С. 217-219

14. Бокова Л. І. Особливості вирощування товарних лососевих в морських садках // Тез. доп. обласної науч. конф. за підсумками роботи АЗНДІРГ за 25 років, 2003.-С. 176-177.

15. Аграрна реформа в Україні / [П. І. Гайдуцький, П. Т. Саблук, Ю. О. Лупенко та ін.]; за ред. П. І. Гайдуцького. – К.: ННЦ ІАЕ, 2005. – 424 с.

16. Бурковська А. В. Щодо економічної сутності ринку, проблем його розвитку та основних напрямів їх вирішення / Бурковська А. В. // Вісник ХНТУСГ. Економічні науки. Ринкова трансформація економіки АПК / Вип. 30. Х., – 2004. – С. 227– 231.

17. Рибне господарство України. Статистичний збірник / Державний комітет статистики України. — К., 2016. — 44 с.

18. Рибна галузь України: стан та перспективи [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://edab2b.com/opinions/rybnaya-otrasl-ukrainy/>.

19. Рибний Експерт України: Розгляд рибної галузі України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrfishexpert.com/~21vZ9>

20. Демчук О. В. Сучаний стан рибної галузі та перспективи розивитку ринку рибної продукції в Україні / О. В. Демчук, М. В. Драчева // Ринок, Придприємництво, Економіка – 2013. – с. 2-4.

21. Борщевський П.П., Стасишен М.С. Рибний ринок України: проблеми і перспективи розвитку // Економіка України. – 2010. – № 3. – С.51.

22. Андраш Войнарович Технічний документ ФАО з рибальства і аквакультури Мелкомасштабное розведення Райдужна форелі/Будапешт, Угорщина - 2014.5-63 с.

23. Максимов С. В. 2001. Тихоокеанські благородні лососі і форелі Азії. М .: Науковий світ. 200 с., 4 кол. мул.

24. В., Фролов С. В. 2002. Лососевідние риби Північного Сходу Росії. Владивосток: Дальнаука. 496 с.

25. Молчанов, А.В. Досвід використання мікроводоємів при розведенні риб в умовах Одеської Облaсті / А.В. Молчанов, В.В. Кияшко, І.В. Зірук // Наукове

забезпечення агропромислового комплексу молодими вченими Всеукраїнська науково-практ. Конф. 2015. С. 415-419.

26. Склярів В.Я. Годування риб. Довідник / В.Я. Склярів, Е.А. Гамігін, Л.П. Рижов. - М.: Легка і харчова промисловість, 2008. - 116 с.

27. Жігін А. В. Інтегровані технології в замкнених системах // Аквакультура та інтегровані технології: проблеми та можливості / Всерос. наук.-дослід. ін-т іригаційн. Рибництва - 2005. ЛТ 1. - С. 45 - 52.

28. Васильєв А.А. Аналіз динаміки живої маси форелі при вирощуванні в садках з використанням в годуванні йодовмісні добавки "Абіопептід" / А.А. Васильєв, О.А. Гуркіна, А.А. Карасьов, І.В. Піддубна, В.В. Кияшко // Актуальні питання сільськогосподарських наук в сучасних умовах розвитку країни. Міжнарод. науково-практ. конф. 2015. С. 93-95.

29. Андрійчук В. Г. Метод аналізу оболонки даних (ДЕА) у вимірі та оцінці ефективності діяльності підприємств/ В. Г. Андрійчук, Р. В. Андрійчук // Економіка АПК. – 2011. – № 7. – С. 81-87.

30. Семенова К. Д. Оцінка ризиків на підприємствах / К. Д. Семенова / – Одеса, 2014. – С. 35-38.